

KORRALDUS

06.02.2024 nr DM-126869-13

Elering AS keskkonnaloa nr KL-520964 andmine ja keskkonnamõju hindamise algatamata jätmine

1. OTSUS

Arvestades Elering AS (registrikood 11022625, aadress Harju maakond, Tallinn, Mustamäe linnaosa, Kadaka tee 42, 12915) 04.01.2024 esitatud vee erikasutuse keskkonnaloa (edaspidi *keskkonnaloa*) taotlust ja võttes aluseks veeseaduse (edaspidi *VeeS*) § 191 lg 1, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse (edaspidi *KeÜS*) § 41 lg 1 p 1, keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lg 1 p 1, § 6 lg 2 p 22, § 9 lg 1, § 11 lg 2 ja lg 8¹ ning haldusmenetluse seaduse (edaspidi *HMS*) § 61 lg 1 otsustan:

1.1. Jätta algatamata keskkonnamõju hindamine Elering AS (registrikood 11022625, aadress Harju maakond, Tallinn, Mustamäe linnaosa, Kadaka tee 42, 12915) keskkonnaloa nr KL-520964 taotluse menetluse raames.

1.2. Anda Elering AS-ile tähtajaline keskkonnaluba nr KL-520964 Harju maakonnas Lääne-Harju vallas Paldiski linnas Pakrineeme (registriosa number 13126202, katastritunnus 43101:001:1889) kinnistul Balticconnector maagaasi ülekandetoru remondijärgseks puhastuseks ja survekatseks, milleks kavandatakse võtta Lahepere lahest (VEE3137000) merevett kuni 35 000 m³. Ülekandetoru puhastamiseks vajaminev merevee kogus on ligikaudu 5000 m³ ning hüdrostaatiliseks survekatseks on vaja kasutada korraga ligikaudu 15 000 m³. Vajadusel tuleb survekatse etappi korrata. Mereveevõtt gaasitoru läbipesemiseks ja survekatse läbiviimiseks on kavandatud Pakrineeme sadama LNG haalamiskai lähedusest. Mereveevõtt toimub 2024. aasta I ja II kvartalis, keskkonnaluba kehtib tähtajaliselt kuni 31.12.2024.

1.3. Määrata keskkonnaloaga nr KL-520964 töökorralduslikud meetmed (keskkonnaloa tabel V16):

1.3.1. Gaasitorule juurdepääsu tagamiseks vajamineva kaevise rajamiseks tuleb kasutada töökorras ja hooldatud ehitusmasinaid ning võtta kasutusele meetmed tolmu lendumise piiramiseks. Kaevetööde ulatus peab olema minimaalne vajaliku ligipääsu tagamiseks ja tagasitäide peab toimuma sama väljakaevatud pinnasega.

1.3.2. Kaevise rajamisel väljakaevatud pinnase ladustamisel tuleb välistada sette

valgumine merre.

1.3.3. Kõikide Pakrineeme kinnistul kasutatavate seadmete all peab olema õlipüüdmiseks vann, et takistada õli ja naftasaaduste sattumist pinnasesse seadme rikke korral. Kõik liikurtehnika peab olema töökorras ning objektile peab olema absorbent vastavalt tööde läbiviija keskkonnaplaanile.

1.3.4. Filtrite abil eemaldatud võõrised tuleb kokku koguda ning anda nõuetekohaseks käitlemiseks üle keskkonnakaitseluba omavale jäätmekäitlejale.

1.3.5. Kütuse- või õlilekke vältimiseks tuleb tagada, et kasutatav tehnika oleks tehniliselt täielikult korras.

1.3.6. Saasteainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.

1.3.7. Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnanõu taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses.

1.3.8. Avarii korral tuleb viivitamatult teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.

1.3.9. Keskkonnanõu määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

1.4. Määrata keskkonnanõu nr KL-520964 nõuded teabe esitamiseks loa andjale (keskkonnanõu tabel V17).

1.5. Korraldus jõustub teatavaks tegemisest.

2. ASJAOLUD

2.1. Keskkonnanõu taotluse läbivaatamine

Elering AS (registrikood 11022625, aadress Harju maakond, Tallinn, Mustamäe linnaosa, Kadaka tee 42, 12915, edaspidi *loa taotleja*) esitas 02.01.2024 Keskkonnaametile keskkonnanõu taotluse nr T-KL/1022158 ning 04.01.2024 täiendatud keskkonnanõu taotluse nr T-KL/1022158-2 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 04.01.2024 dokumendina nr DM-126869-2, menetlus nr M-126869 all).

Keskkonnaamet kontrollis keskkonnanõu taotluse nr T-KL/1022158-2 vastavust keskkonnaministri 23.10.2019 määruse nr 56 „Keskkonnanõu taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnanõu taotluse ja loa andmekoosseis“, KeÜS § 42 ja VeeS § 193 nõuetele ning hindas taotluse nõuetekohaseks.

Loa taotleja teavitas 18.01.2024 Keskkonnaametit, et on toimunud muudatus võrreldes esialgse plaaniga ning mille kohaselt toimub võetud merevee väljutamine Soomes Inkoo poolsel Balticconnector ülekandetoru otsas (dokument on registreeritud KOTKAS nr DM-126869-6 all). Keskkonnaamet arvestab käesolevas menetluses nimetatud muudatusega.

Keskkonnaluba taotletakse Harju maakonnas Lääne-Harju vallas Paldiski linnas Pakrineeme (registriosa number 13126202, katastritunnus 43101:001:1889, edaspidi *Pakrineeme kinnistu*) kinnistul Balticconnector maagaasi ülekandetoru remondijärgseks puhastuseks ja survekatseks, milleks kavandatakse võtta Lahepere lahest (VEE3137000) merevett kuni 35 000 m³. Ülekandetoru puhastamiseks vajaminev merevee kogus on ligikaudu 5000 m³ ning hüdrostaatiliselt survekatseks on vaja kasutada korraga ligikaudu 15 000 m³ merevett, mis on ülekandetoru mahutavus. Vajadusel tuleb survekatse etappi korrata. Mereveevõtt gaasitoru läbipesemiseks ja survekatse läbiviimiseks on kavandatud Pakrineeme sadama LNG haalamiskai lähedusest. Kasutatav vesi puhastatakse mehaaniliste filtritega ning bakteritsiidlampidega (UV-lampidega). Keskkonnaluba taotletakse tähtajaliselt kuni 31.12.2024.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamine ning menetlusosaliste teavitamine

Keskkonnaamet teavitas 10.01.2024 kirjaga nr DM-126869-3 loa taotlejat keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmisest.

Keskkonnaloa andja edastab keskkonnaloa taotluse keskkonnaotsuste infosüsteemi kaudu viivitamata pärast selle saamist kavandatava tegevuse asukohta järgsele kohaliku omavalitsuse üksusele teadmiseks (KeÜS § 43 lg 1). Keskkonnaamet edastas 02.01.2024 keskkonnaloa taotluse Lääne-Harju Vallavalitsusele teadmiseks. Tulenevalt KeÜS § 43 lg-st 2¹ on avatud menetluse korral kohaliku omavalitsuse üksusel täiendav võimalus esitada kirjalik arvamus keskkonnaloa taotluse kohta 30 päeva jooksul taotluse nõuetekohaseks tunnistamisest arvates. Keskkonnaamet edastas nõuetekohase taotluse 10.01.2024 kirjaga nr DM-126869-4 Lääne-Harju Vallavalitsusele arvamuse saamiseks. Lääne-Harju Vallavalitsus esitas oma arvamuse 18.01.2024 (registreeritud KOTKAS dokumendina nr DM-126869-5), mille kohaselt otsustas Lääne-Harju Vallavalitsus oma 16.01.2024 korraldusega nr 12 „Keskkonnakaitseloa taotlusele arvamuse andmine“ nõustuda loa taotlejale keskkonnaloa andmisega.

Keskkonnaamet teavitas 10.01.2024 avalikkust keskkonnaloa taotluse menetluse algatamisest väljaandes Ametlikud Teadaanded (KeÜS § 47 lg 2). Taotluse avalikustamise käigus ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

Keskkonnaamet teavitas 10.01.2024 kirjaga nr DM-126869-3 menetlusosalisi ja piirnaabreid keskkonnaloa taotluse esitamisest (KeÜS § 46 lg 1 p 1). Käesolevas menetluses on menetlusosalisteks AS Eesti Varude Keskus (registrikood 11124171), Pakrineeme Sadama OÜ (registrikood 11162912), aktsiaselts TALLINNA SADAM (registrikood 10137319), Transpordiamet, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet ja Kliimaministeerium. Keskkonnaamet edastas 15.01.2024 Kliimaministeeriumile kirja nr DM-126869-3. Ettepanekuid avalikustamise käigus piirinaabritelt või menetlusosalistelt ei laekunud.

Avalikku arutelu ega teate avaldamist kohalikus või maakondlikus ajalehes ei toimunud (KeÜS § 47 lg 2), kuna kavandatava tegevusega kaasneb eeldatavalt vähene keskkonnarisk või keskkonnahäiring, mille vastu puudub eeldatavalt piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet teavitas 22.01.2024 keskkonnavalda nr KL-520964 andmise otsuse eelnõu ning eelhinnangu ja sellega seonduva keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise otsuse eelnõu (edaspidi *eelnõud*) valmimisest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ja saatis menetlusosalistele ja huvitatud isikutele tutvumiseks ja arvamuse/vastuväidete esitamiseks (HMS § 48 lg 1 ja 2, § 49 lg 1, KeHJS § 11 lg 2²).

Eelnõude kohta esitas arvamuse Kliimaministeerium (registreeritud 26.01.2024 dokumendina nr DM-126869-9), milles olid nimetatud märkused eelhinnangu eelnõu osas. Tulenevalt KeÜS § 48¹ lg-st 4 saadab Keskkonnaamet enne loa andmise otsustamist loa taotlejale avalikul väljapanekul esitatud seisukohad ja küsimused, et loa taotleja saaks nendega tutvuda ning nende kohta arvamust avaldada. Eelnevast tulenevalt edastas Keskkonnaamet 26.01.2024 kirjaga nr DM-126869-10 loa taotlejale Kliimaministeeriumi arvamuse tutvumiseks ja arvamuse avaldamiseks ning küsis keskkonnavalda taotlusele lisateavet. Loa taotleja saatis vajaliku teabe 26.01.2024 (registreeritud KOTKAS 29.01.2024 dokumendina nr DM-126869-11). Täpsemalt on Keskkonnaamet arvamust kaalunud ptk-s 3.5 "Ettepanekud ja vastuväited eelnõudele".

Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet edastas 30.01.2024 dokumendiga nr 16-1/24-00504-003 omapoolse seisukoha eelnõude kohta (registreeritud KOTKAS 31.01.2024 dokumendina nr DM-126869-12), mille kohaselt ei ole Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametil vastuväiteid ega märkusi seoses Keskkonnaameti otsusega väljastada tähtajaline keskkonnavalda nr KL-520964 ning jätta selle menetluse raames algatamata keskkonnamõju hindamine.

Eelnõudele teisi ettepanekuid ega vastuväiteid ei esitatud.

3. KAALUTLUSED

3.1. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hinnatakse, kui taotletakse tegevusluba või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju (KeHJS § 3 lg 1 p 1 ja p 2).

Planeeritav tegevus ei ole olulise keskkonnamõjuga tegevus KeHJS mõistes (KeHJS § 11 lg 3, § 6 lg 1), seega keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamine ei ole kohustuslik ja *KMH*-d ei algatata *KMH* vajadust põhjendamata. KeHJS § 11 lg 4 kohaselt tuleb KeHJS § 6 lg 2 nimetatud tegevuste korral kaaluda *KMH* algatamist või algatamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6¹ kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lg 2 nimetatud tegevusvaldkondade täpsustatud loetelu on kehtestatud Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruses nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhinnang, täpsustatud loetelu“ (edaspidi *määrus nr 224*).

Keskkonnaamet peab andma eelhinnangu ja kaaluma *KMH* vajalikkust, kuna kavandatav

tegevus toimub Pakri maastikukaitsealal (EELIS kood KLO1000113), Pakri hoiualal (EELIS kood KLO2000167) ning Natura 2000 võrgustikku kuuluvatel Pakri linnu- ja looduslal (EE0010129) ning kavandatav tegevus ei ole otseselt seotud ala kaitsekorraldusega või ei ole selleks otseselt vajalik, kuid mis võib üksi või koostoimes muu tegevusega eeldatavalt mõjutada Natura 2000 võrgustiku ala või kaitstavat loodusobjekti (määrus nr 224 § 15 p 8). Keskkonnaamet annab eelhinnangu arendaja esitatud ja muu asjakohase teabe alusel ning lähtudes kavandatavast tegevusest, selle asukohast ning eeldatavast keskkonnamõjust (KeHJS § 6¹ lg 3).

Keskkonnaamet on andnud eelhinnangu (LISA 2 EELHINNANG), milles leiab, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, mistõttu KMH algatamine ei ole vajalik järgmistel põhjustel:

- 1) Kavandataval tegevusel puuduvad negatiivsed mõjud Pakri linnuala kaitse-eesmärkideks olevatele linnuliikidele. Puuduvad ka mõjud Natura ala terviklikkusele.
- 2) Kavandatav tegevus ei avalda olulist ebasoodsat mõju looduskaitsealadele.
- 3) Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist negatiivset mõju Lahepere lahe kalastikule ega muule vee-elustikule.
- 4) Vee erikasutusega seotud töid tehakse ühekordse tegevusena 2024. aasta alguses, mistõttu on vee erikasutuse mõju Lahepere lahe Pakrineeme sadama piirkonnas lokaalne ning lühiajaline.
- 5) Kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju veele ega välisõhule, samuti ei ületata piirmäärasid müra ja õhusaastatuse osas. Tegevusega ei kaasne koosmõju teiste tegevustega.
- 6) Kavandatava tegevusega ei kaasne mõju inimeste tervisele, heaolule ja varale, samuti avariiolukordi või suurõnnetusi, kui loa taotleja järgib ettenähtud nõudeid.
- 7) Loa taotleja kavandatava tegevusega ei kaasne olulist piiriülest mõju.

Keskkonnaamet leiab, et lähtudes eelhinnangu tulemustest ning KeHJS § 11 lg-st 8¹, puudub vajadus kavandatava tegevuse erisuste ja keskkonnameetmete järele muidu ilmnedava või olulise ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või ennetamiseks (keskkonnaministri 16.08.2017 määruse nr 31 „Eelhinnangu sisu täpsustatud nõuded“ § 5 lg 2).

3.2. Kaalutlused keskkonnavalua andmisel

3.2.1. Kavandatav tegevus

VeeS § 2 lg 2 ja KeÜS § 41 lg 1 p 1 koostoimes on vee erikasutuse aluseks keskkonnavalua. Loa taotlejal on keskkonnavalua vajalik pinnavee võtmiseks rohkem kui 30 m³ ööpäevas (VeeS § 187

p 1). Tulenevalt VeeS §-st 5 on pinnavesi maismaavesi, välja arvatud põhjavesi, ning siirdevesi, rannikuvesi ja keemilise seisundi hindamisel ka territoriaalmeri. Rannikuvesi on rannikulähedane merevesi maismaa pool joont, mille iga punkt on ühe meremiili kaugusel mere pool lähimast punktist lähtejoonel, millest mõõdetakse territoriaalmere laiust ja mis ulatub siirdevee olemasolu korral siirdevee välispiirini (VeeS § 9).

Loa taotleja taotleb keskkonnaluba Lahepere lahest merevee võtmiseks kuni 35 000 m³, millest ligikaudu 5000 m³ on vaja remontimisjärgse Balticconnector maagaasi ülekandetoru puhastamiseks ning ligikaudu 15 000 m³ merevett on vaja kasutada hüdrostaatiliseks survekatseks. Vajadusel tuleb survekatset korrata, milleks on vaja veelkord võtta 15 000 m³ merevett.

Balticconnector maagaasi ülekandetoru ühendab Eesti ja Soome gaasi ülekandevõrke ning koosneb kolmest osast – maapealne osa Eestis, merealune osa Soome lahe põhjas ja maapealne osa Soomes. Eesti ja Soome maagaasi ülekandevõrku opereerivad loa taotleja Eesti poolt ja Gasgrid Finland Oy Soome poolt. Balticconnector merealuse osa pikkus on Paldiskist (Eestis) kuni Inkooni (Soomes) 77 km. Gaasitoru võimaldab maagaasi kahesuunalist liikumist. Toruühendus alustas tööd 2020. aasta alguses. 2023. aasta oktoobris tekkis maagaasi ülekandes katkestus, kuna gaasitoru purunes Soome territoriaalvetes. Teadaolevalt on gaasitoru praegu osaliselt üleujutatud.[\[1\]](#)

Balticconnector maagaasi ülekandetoru uuesti kasutuselevõtuks tuleb teostada kasutuselevõttueelsed tegevused, sh:

- Gaasitoru veega täitmine, puhastamine ja kalibreerimine;
- Hüdrostaatiline survekatse (tugevus- ja lekkekatsed);
- Vee eemaldamine;
- Gaasitoru kuivatamine;
- Lämmastikuga täitmine;
- Maagaasiga täitmine;
- Kasutuselevõtmine.[\[2\]](#)

Hetkel on teadaolevalt ülekandetoru osaliselt täitunud mereveega ja koos mereveega on sattunud torusse võõriseid (muda, vetikad jmt), mistõttu on vaja esimeses etapis eemaldada torujuhtmest vigastuskoha kaudu sinna lekkinud merevesi koos setetega. Selleks täidetakse toru puhastatud mereveega, surudes nii Paldiski kui Inkoo poolt puhastussondid vigastuskoha poole. Kasutatav merevesi puhastatakse mehaaniliste filtritega ning bakteritsiidlampidega (UV-lampidega). Kasutatava veefiltri ava suurus 50 mikronit. Torustiku kahjustamisel sinna sattunud setted ja merevesi surutakse torujuhtmest vigastuskoha kaudu välja. Torujuhtmesse jääb filtreeritud merevesi. Puhastussondid eemaldatakse vigastuskohas remonttööde käigus või hilisemate sondeerimiste käigus Inkoo sondikambri kaudu.[\[3\]](#) Esimese etapi puhastustöödeks vajaminev merevee kogus on ligikaudu 5000 m³.

Teises etapis teostatakse remondijärgne survekatse, milleks on vaja kasutada korraga ca 15 000 m³ merevett, mis on ülekandetoru mahutavus. Survetesti järgselt hinnatakse etapi kordamise

vajadust, mistõttu võib vaja minna veelkord *ca* 15 000 m³ merevett.^[4] Survekatse järgselt on kavandatud merevee väljutamine gaasitorust läbi sondisõlme Soomes Balticconnector ülekandetoru Inkoo poolses otsas. Kõik sondeerimised toimuvad Eestist Soome suunas.

3.2.2. Merevee võtmine Lahepere lahest

Loa taotleja kavandab võtta Lahepere lahest merevett 2024. aasta I ja II kvartalis, kokku kavandatakse mereveevõttu kuni 35 000 m³. Ööpäevane maksimaalne mereveevõtt on kuni 15 000 m³, mis on ühtlasi Balticconnector maagaasi ülekandetoru mahutavus. Mereveevõtt gaasitoru läbipesemiseks ja survekatse läbiviimiseks on kavandatud Pakrineeme sadama LNG haalamiskai lähedusest. Mereveehaare asub Lahepere lahes koordinaatidel X: 6583368, Y: 504230.

Balticconnector ülekandetoru maaletuleku asukoht on Pakrineeme kinnistul, mistõttu rajatakse ülekandetoru puhastamiseks ja survetestiks rannale ajutine sondisõlm.

Tulenevalt VeeS § 186 lg-st 2 peab kasutajal olema maaomaniku nõusolek, kui vee erikasutus toimub võõral maatükil. Eesti mereala sisemeri on avalik veekogu, mis kuulub riigile (VeeS § 23). Registrate ja Infosüsteemide Keskuse e-Kinnistusraamatu kande alusel kuulub Pakrineeme kinnistu AS-ile Eesti Varude Keskus (registrikood 11124171). Loa taotlejale on antud kinnistul tähtajatu isiklik kasutusõigus gaasipaigaldise ehitamiseks, omamiseks ja kasutamiseks kasutusõiguse alal.

Vastavalt keskkonnanaloo taotlusele määrab Keskkonnaamet keskkonnanalool lubatavad merevee kogused kuni 15 000 m³ ööpäevas ja kuni 35 000 m³ aastas. Arvestades mereveevõtu iseloomu ning asjaolu, et kogu kavandatavate tööde jaoks läheb kokku vaja merevett kuni 35 000 m³, kuid keskkonnanaloo menetlemise ajal ei ole täit selgust, millistes kvartalites mereveevõtt toimub, kehtestab Keskkonnaamet keskkonnanaloo aastase veevõtu limiidiarvestuse. Keskkonnanaloole märgitakse mereveevõtt küll I ja II kvartalis, kuid vajadusel võib merevett võtta ka III või IV kvartalis, siiski ei tohi aastane veevõtt olla suurem kui 35 000 m³.

Tulenevalt VeeS § 193 lg 1 p-st 2 märgitakse keskkonnanaloo arvestuse pidamise nõuded veekogumist võetava vee koguse määramise, vee kvaliteedi kontrollimise, sealhulgas seire ja võetud vee kohta. Võetavad merevee kogused tuleb määrata arvutuslikult pumba tootlikkuse, tööaja ning maagaasi ülekandetoru mahutavuse alusel. Keskkonnaamet ei määra keskkonnanaloo võetavale mereveele seire tingimusi.

3.2.3. Veemajanduskava eesmärkide täitmine

Vee kaitse ja kasutamise abinõude planeerimiseks on iga vesikonna kohta koostatud veemajanduskavad (edaspidi VMK) ning nende juurde meetmeprogramm, mis on VMK lahutamatu osa. Perioodi 2022-2027 kohta koostatud VMK ja meetmeprogramm kinnitati

keskkonnaministri 07.10.2022 käskkirjaga nr 1-2/22/357 ning on leitav Kliimaministeeriumi kodulehelt (<https://kliimaministeerium.ee/veemajanduskavad-2022-2027>). Meetmeprogramm sisaldab vee kasutamise ja kaitse meetmeid, mille elluviimine aitab saavutada veepoliitika raamdirektiivis sätestatud põhieesmärki, milleks on kõigi vete hea ökoloogilise ja keemilise seisundi saavutamine.

Kavandatav mereveehaare asub Läänemeres Lahepere lahes, mis kuulub Lääne-Eesti vesikonna Harju alamvesikonna Pakri lahe rannikuveekogumisse (veekogumi kood EE_6).

Tulenevalt VeeS § 57 lg 1 määratakse pinnaveekogumi koondseisund pinnaveekogumi ökoloogilise seisundi ja keemilise seisundi alusel olenevalt sellest, kumb neist on halvem. VMK veekogumite koondseisundiinfo 2022 kohaselt on Pakri lahe rannikuveekogumi koondseisund hinnatud halvaks 2022. aastal teostatud seire põhjal (ökoloogiline seisund kesine ja keemiline seisund halb). Kesise ökoloogilise seisundi põhjustena on nimetatud vesikonnaspetsiifilised saasteained, tsink ja selle ühendid ning potentsiaalne lokaalne reostus. Halva keemilise seisundi põhjusena on toodud elavhõbeda (Hg) sisaldus kalades (Hg kaugkanne, sadenemine atmosfäärist), tributüültina ja selle ühendid settes ning heptakloor ja heptakloorepoksiid vees.

VeeS § 31 lg 1 p 6 järgi on üheks veekaitse eesmärkideks saavutada mereala hea keskkonnaseisund. VMK meetmeprogrammis on toodud meetmed, mis aitavad saavutada kõikide veekogumite head seisundit. VMK meetmeprogrammis on Pakri lahe rannikuveekogumi oluliste koormustena nimetatud Keila-Joa reoveepuhasti (PUH0370180) ja sadamad. Sadamate puhul tuleb järgida järgmisi meetmeid: 1) veekaitse nõuete täitmine sadamates, st sadamaseaduse ja VeeS nõuete täitmine sadamates – rakendaja sadama pidaja; 2) sadamates keskkonnanõuete täitmise üle järelevalve tegemine – rakendaja Keskkonnaamet.

Tulenevalt VeeS § 33 lg-st 1 tuleb pinnaveekogumite ökoloogilise ja keemilise seisundi halvenemist vältida. Arvestades keskkonnalooga taotletavat tegevust ning Pakri lahe rannikuveekogumi halva koondseisundi põhjuseid, ei põhjusta kavandatav tegevus rannikuveekogumi ökoloogilise või keemilise seisundi halvenemist.

3.2.4. Keskkonnaloale nõuete seadmine

Kuigi keskkonnaloa andmine ning selles nõuete ja tingimuste seadmine on Keskkonnaameti kaalutusotsus, peab Keskkonnaamet kaalutusotsuse tegemisel lähtuma HMS § 4 lg 2 sätestatust, mille kohaselt kaalutusõigust tuleb teostada kooskõlas volituse piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve.

Arvestades VeeS § 193 lg 1 p 6, 8 ja 9 ja KeÜS § 53 lg 1 p 6, määrab Keskkonnaamet:

- 1) keskkonnaohu vältimise ja keskkonnariski vähendamise meetmed ning nende rakendamise tähtajad;
- 2) meetmed, millega vähendatakse või välditakse tegevuse mõju pinnaveekogumile, põhjaveekogumile või isiku varale, ja nende meetmete tõhususe seire nõuded;

- 3) parima võimaliku tehnika vee kasutamiseks, arvestades selle ajakohasust ja tõhusust, vee erikasutajale kättesaadavust ning majanduslikku ja tehnilist vastuvõetavust;
- 5) seaduses sätestatud juhul nõuded, mis esitatakse loodusvara otstarbeka kasutamise tagamiseks ja keskkonnaloaga lubatud tegevusest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks.

Eelnevast tulenevalt ning lähtudes eelhinnangu tulemustest, kehtestab Keskkonnaamet keskkonnaloale järgmised töökorralduslikud nõuded ja tingimused:

Vee erikasutusega kaasneva võimaliku negatiivse keskkonnamõju vähendamise meetmed (keskkonnaloa tabel V16):

- Keskkonnaamet soovitab võimalusel mereveevõttu vältida põhilisel räime kudemisajal ajavahemikus 01.05-30.06.
- Gaasitorule juurdepääsu tagamiseks vajamineva kaevise rajamiseks tuleb kasutada töökorras ja hooldatud ehitusmasinaid ning võtta kasutusele meetmed tolmu lendumise piiramiseks. Kaevetööde ulatus peab olema minimaalne vajaliku ligipääsu tagamiseks ja tagasitäide peab toimuma sama väljakaevatud pinnasega.
- Kaevise rajamisel väljakaevatud pinnase ladustamisel tuleb välistada sette valgumine merre.
- Kõikide Pakrineeme kinnistul kasutatavate seadmete all peab olema õlipüüdmiseks vann, et takistada õli ja naftasaaduste sattumist pinnasesse seadme rikke korral. Kõik liikurtehnika peab olema töökorras ning objektil peab olema absorbent vastavalt tööde läbiviija keskkonnaplaanile.
- Filtrite abil eemaldatud võõrised tuleb kokku koguda ning anda nõuetekohaseks käitlemiseks üle keskkonnakaitsele omavale jäätmekäitlejale.

Parima võimaliku tehnika kasutamine (keskkonnaloa tabel V16):

- Kütuse- või õlilekke vältimiseks tuleb tagada, et kasutatav tehnika oleks tehniliselt täielikult korras.
- Saasteainete looduskeskkonda sattumisel, avarii või selle ohu korral koheselt võtta tarvitusele abinõud avariilise reostuse peatamiseks ja likvideerimiseks või ennetamiseks.

Muud asjakohased meetmed (keskkonnaloa tabel V16):

- Tööde tegija on kohustatud kasutama keskkonnaloa taotluses kirjeldatud tehnoloogiat ja töökorraldust ning teostama töid mahus, mis on toodud Keskkonnaametile esitatud taotluses.
- Avarii korral tuleb viivitamatult teavitada Keskkonnaametit, Politsei- ja Piirivalveametit ja Päästeametit.
- Keskkonnaloas määramata juhtudel lähtuda veeseadusest ning selle alusel kehtestatud õigusaktidest.

Keskkonnaamet lähtus keskkonnaloa andmisel ja meetmete seadmisel taotlusest. Keskkonnaloaga seatud meetmeid järgides on võimalik teostada vee erikasutustöid ilma keskkonnale olulist mõju avaldamata. Keskkonnaloale kantud nõuete mitte täitmise korral on Keskkonnaametil, vastavalt KeÜS § 62 lg 2 ja VeeS § 194 lg 2 p 4 õigus tunnistada keskkonnaluba kehtetuks. Keskkonnaloas määramata juhtudel tuleb lähtuda VeeS ning selle

alusel kehtestatud õigusaktidest.

3.3. Keskkonnanaloo kehtivus

Loa taotleja taotleb tähtjalist keskkonnanaluba kehtivusega kuni 31.12.2024. Keskkonnanaluba on tähtjatu, välja arvatud juhul, kui vee erikasutus on ühekordne. Käesoleval juhul taotletakse mereveevõttu ühekordseks tegevuseks, st Balticconnector maagaasi ülekandetoru puhastamiseks ja survekatse teostamiseks, mis toimuvad eeldatavalt 2024. aasta I ja II kvartali jooksul. Loa taotleja on keskkonnanaloo kehtivuse tähtaja määranud projekti tähtaja järgi ning ajalise varuga. Tulenevalt VeeS § 189 lg-st 2 antakse keskkonnanaluba tegevuse kestuse ajaks. Eeltoodust lähtuvalt annab Keskkonnaamet keskkonnanaloo tähtjaliselt kehtivusega kuni 31.12.2024.

3.4. Aruandluse esitamine

Keskkonnanaloo omaja on kohustatud vastavalt VeeS § 195 lg 1 esitama üks kord aastas keskkonnanaloo andjale aruande VeeS § 187 p 1–6, 9, 11, 15 ja 18 nimetatud tegevuse kohta, st veekasutuse aruande. Veekasutuse aruanne tuleb esitada vastavalt VeeS § 195 lg 2 ja lg 3 ning vastavalt keskkonnaministri 16.01.2020 vastu võetud määrusele nr 6 „Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord“. Veekasutuse aruanne esitatakse keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

3.5. Ettepanekud ja vastuväited eelnõudele

Eelnõude avalikustamisel esitas Kliimaministeerium omapoolsed märkused eelhinna eelnõu kohta. Täpsemalt oli tegemist märkustega loa taotleja koostatud Balticconnector maagaasi ülekandetoru survekatse eelhinna kohta (Skepast&Puhkim OÜ töö nr 23000111, 22.12.2023), mis esitati ka Keskkonnaametile loa taotluse koosseisus. Kliimaministeerium esitas nimetatud eelhinna kohta järgmised märkused ning palus Keskkonnaametil vaadata, kas nimetatud märkustega on Keskkonnaameti poolt koostatud eelhinna arvestatud:

1) Eelhinna peatükkides 1.1 ja 4.1.2 on kirjeldatud, et kui pärast gaasitoru survekatset toru kuivatatakse mehhaaniliselt BiDi-sondidega, siis lastakse esimese ja teise sondi vahele väike kogus magevett toru loputamiseks mereveest. Eelhinna järgi kasutatakse maagaasi ülekandetoru survekatset loodusvarana ainult merevett ja muude loodusvarade kasutamist ette nähtud ei ole. Palume eelhinna kirjeldada, kui palju on vaja kasutada magevett ja kustkohast see võetakse.

Kuna Keskkonnaameti koostatud eelhinna ei olnud nimetatud märkusega arvestatud, küsis Keskkonnaamet loa taotlejalt lisainfot, kust võetakse Balticconnector maagaasi ülekandetoru loputamiseks kasutada planeeritav magevesi ning kui suures koguses kavandatakse magevett kasutada. Loa taotleja vastas Keskkonnaametile, et torujuhtme puhastamiseks võetakse magevett Paldiski maagaasi kompressorjaama tuletõrjervee mahutist, kus on plaanis vett uuendada. Kompressorjaam asub paigaldatava ajutise sondisõlme kõrval aadressil Kadaka tee 4 (registriosa number 7684850, katastritunnus 58001:001:0398), Paldiski linn, Lääne-Harju vald, Harju maakond. Magevee kasutamise maht jääb vahemikku 50-150 m³. Keskkonnaamet

täiendas eelhinnangut vastavalt loa taotleja esitatud infole.

2) Märkida eelhinnangus, et tegevuse mõjupiirkonda jäävad ka III kaitsekategooria liikide *Phragmatobia luctifera* (hahkkaruslane) ja *Chersotis andereggii* (tume-nõlvaöölane) leiukohad. Lisaks on soovitatav tuua eelhinnangus välja kaitstavate alade kaart, et oleks selgemini arusaadav, et kavandatav tegevus toimub Pakri maastikukaitsealal.

Keskkonnaameti koostatud eelhinnangus on arvestatud mõjupiirkonda jäävate III kaitsekategooria liikide leiukohtadega. Keskkonnaamet arvestas Kliimaministeeriumi ettepanekuga ning lisas eelhinnangusse kaitstavate alade (Pakri hoiuala, Pakri maastikukaitseala ning Natura linnu- ja loodusala) kaardid.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevad taotlejal seadusandlusest tulenevad õigused ja kohustused. Taotleja peab järgima VeeS ja selle alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea“. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitsealuba/loa-omaja-meelespea>

[1] Skepast&Puhkim OÜ, 2023 „Balticconnector maagaasi ülekandetoru survekatse eelhinnang“, lk 3 ja 5

[2] Skepast&Puhkim OÜ, 2023 „Balticconnector maagaasi ülekandetoru survekatse eelhinnang“, lk 5

[3] Skepast&Puhkim OÜ, 2023 „Balticconnector maagaasi ülekandetoru survekatse eelhinnang“, lk 5, 6 ja 16

[4] Skepast&Puhkim OÜ, 2023 „Balticconnector maagaasi ülekandetoru survekatse eelhinnang“, lk 5 ja 6

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Karina Laasik
juhtivspetsialist
veeosakond

Lisad:

1. Keskkonnaluba
2. Eelhinnang

Silja Jakobi
vanemspetsialist
veeosakond